

Барча муқаддас китобларда келган ҳукм

19:00 / 01 октябрь 533

Аллоҳ таоло шундай марҳамат қилади:

وَالْعَيْنَ بِالنَّفْسِ النَّفْسَ أَنْ فِيهَا عَلَيْهِمْ وَكُنْبَنَا

وَالسِّنَّ بِالْأُذُنِ وَالْأُذُنَ بِالْأَنْفِ وَالْأَنْفَ بِالْعَيْنِ

فَهُوَ بِهِ تَصَدَّقَ فَمَنْ قِصَاصٌ وَالْجُرُوحَ بِالسِّنِّ

هُم فَأُولَٰئِكَ اللَّهُ أَنْزَلَ بِمَا يَحْكُمُ لَكُمْ لَمْ وَمَنْ لَهُ كَفَّارَةٌ

الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

«Унда уларга: жонга жон, кўзга кўз, бурунга бурун, қулоққа қулоқ, тишга тиш ва жароҳатларда қасос фарз қилдик. Ким у(қасос)ни садақа қилиб юборса, бу унга каффоротдир. Ким Аллоҳ нозил қилган нарса ила ҳукм юритмаса, бас, ана ўшалар золимлардир»
(Моида сураси, 45-оят).

Яъни, биз Тавротда яҳудийларга жиноятчилардан қасос олишни вожиб, деб ёздик. Жонга жон, яъни одам ўлдирганнинг ўзи ҳам ўлдирилади. Кўзга кўз, яъни бировнинг кўзини кўр қилгандан унинг ҳам кўзини кўр қилиш ила қасос олинади. Бурун, қулоқ, тиш ва бошқа аъзолар, шунингдек, етган жароҳатлар учун ҳам шунга ўхшатиб қасос олинади.

Ушбу ҳукм Ислом шариатида ҳам ўзгартирилмасдан, қабул қилинган.

«Ким у(қасос)ни садақа қилиб юборса, бу унга каффоротдир».

Яъни, гуноҳларининг кечирилишига сабабдир.

«Ким Аллоҳ нозил қилган нарса ила ҳукм юритмаса, бас, ана ўшалар золимлардир».

Кейинги оятда эса Тавротдан кейин келган пайғамбар ва китоб ҳақида сўз кетади:

مِنْ يَدَيْهِ بَيْنَ لَمَّا مُصَدِّقًا مَرِيَمَ ابْنِ بَعِيسَى ءَاثَرِهِمْ عَلَيَّ وَقَفِينَا

يَدَيْهِ بَيْنَ لَمَّا وَمُصَدِّقًا وَنُورٌ هُدَى فِيهِ الْإِنْجِيلَ وَءَاتَيْنَاهُ التَّوْرَةَ

لِلْمُتَّقِينَ وَمَوْعِظَةً وَهُدَى التَّوْرَةَ مِنْ

«Изларидан Ийсо ибн Марямни ўзидан олдинги Тавротни тасдиқловчи қилиб юбордик. Унга ичида ҳидоят ва нур бўлган Инжилни ўзидан олдинги Тавротни тасдиқловчи ҳамда тақводорлар учун ҳидоят ва мавъиза қилиб бердик» (Моида сураси, 46-оят).

Яъни, «Яхудийларнинг пайғамбарлари изидан Ийсо ибн Марямни пайғамбар қилиб юбордик», – дейди Аллоҳ таоло. Ийсо ибн Марям алайҳиссалом ўзидан олдинги Тавротни тасдиқловчи бўлиб келганлар. Аллоҳ таоло у зотга Инжил китобини берган.

«...ичида ҳидоят ва нур бўлган...»

Инжилда ҳам кишиларга тўғри йўлни кўрсатувчи ҳидоят ва уларга икки дунё саодат йўлларини ёритувчи нур бор.

«...ўзидан олдинги Тавротни тасдиқловчи...»

Яъни, Инжил Таврот орқали жорий бўлган шариатга баъзи ўзгаришлар киритган, холос. Шу билан бирга:

«...тақводорлар учун ҳидоят ва мавъиза қилиб бердик...»

Ҳа, илоҳий китоблардаги ҳидоятдан манфаат топиш учун тақволи бўлиш керак. Бу китоблардаги ҳидоят ва нурнинг фойдаси тақвоси борларга тегади. Тақводан холи, ғафлат босган қалбларга эса бу нур ва ҳидоят кириб бормади. Аллоҳ нозил қилган китобда ҳидоят мавжудлиги аниқ, нур мавжудлиги аниқ, энди ўша ҳидоят ва нурдан манфаат топиш учун очиқ – ҳассос қалб керак, таъсирчан қалб керак. Моғор босиб, тошга, кесакка айланган қалб керак эмас.

يَحْكُمُ لَكُمْ وَمَنْ فِيهِ اللَّهُ أَنْزَلَ بِمَا آتَى نَجِيلِ أَهْلٍ وَلِيَحْكُمُ

أَلْفَسِقُونَ هُمْ فَأُولَئِكَ اللَّهُ أَنْزَلَ بِمَا

«Инжил аҳли унда Аллоҳ нозил қилган нарса ила ҳукм юритсинлар. Ким Аллоҳ нозил қилган нарса ила ҳукм юритмаса, бас, ана ўшалар фосиқлардир» (Моида сураси, 47-оят).

Демак, Инжилга эътиқод қилган насоролар ҳам унда Аллоҳ нозил қилган ҳукмлар остида, ўша ҳукмларни жорий қилган ҳолда яшамоқлари керак бўлган. Аллоҳ нозил этган нарса ила ҳукм юритиш умумий ҳол бўлган. Таврот аҳли ундаги ҳукмлар остида, Инжил аҳли ҳам ундаги ҳукмлар остида яшамоқлари матлуб бўлган. Қуръон тушиб бўлганидан кейин эса ҳамма бараварига Қуръоннинг аҳкомлари остида яшаши вожибга айланган.

Аллоҳ таолонинг талаби шу:

«Ким Аллоҳ нозил қилган нарса ила ҳукм юритмаса, бас, ана ўшалар фосиқлардир».

«Тафсири Ҳилол» китоби асосида тайёрланди